

LIVETS BARSKE REALITET

Gigel - en af de unge i Craiova døde pludselig af et hjerteanfald den 3. november. Han blev 27 år - mener man. For ingen ved det helt præcist.

Gigel havde ikke noget talesprog og var helt afhængig af den hjælp, projektet kunne give ham. Han boede i *Casa Alava* i Vinetori gaden i Craiova. Gigel var en af de stille eksistenser, som ikke mange husker fra deres besøg i Craiova. Men han var faktisk en skæg gut, når man tog sig tid til at fange ham i udkanten af gruppen for en kort direkte kontakt.

I Danmark ville vi kalde ham autistisk, men i Rumænien var han bare et af de mange "uhelbredelige og ubrugelige" børn, der blev stuvet af vejen på de umenneskelige institutioner. Der blev bestemt ikke gjort noget særligt for Gigel som barn.

Alligevel var han lidt heldigere end så mange af de andre børn. Han havde nemlig en familie, som ind i mellem besøgte ham, og han kom med i den gruppe, DEH har været med til at flytte ud og støtte gennem mange år. Gigel fik trods alt et godt liv i nogle år. Og det skulle lige til at blive bedre, fordi vi for alvor skulle til at gøre noget for de mest handicappede unge til næste år. Men sådan skulle det altså ikke være for Gigel.

Den sidste store oplevelse for Gigel var Dani og Marianas bryllup, hvor han på sin egen måde gik rundt og nød maden, musikken og menneskene. Livet på sit højdepunkt.

Gigel blev begravet i en lille landsby Leu, der ligger en snes kilometer uden for Craiova, fordi hans familie gerne ville have det. Og Gigel fik en begravelse, som det sig hør og bør i Rumænien. Med deltagelse af hans familie, alle de unge og medarbejderne i Det Europæiske Hus i Rumænien og en del andre repræsentanter for lokalsamfundet.

Gigel er den tredje af "vore" unge, der er død, mens vi har været i Rumænien. Først var det Delphino, så Nicoleta og nu Gigel. Tre stærke personligheder på hver deres måde.

Livet i Rumænien er barsk. Derfor er der grund til at huske, at det er vigtigt at holde fast og være med til at gøre indsatsen for de svageste grupper endnu bedre. Det bedste minde for Gigel er, at vi holder ved ... og forsøger at gøre lidt mere, end vi tror vi kan. Der er nok at tage fat på. For de fleste mennesker som Gigel har det fortsat ikke godt i Rumænien.

Gigel Paducel Marin - æret været dit minde.

Et kig ind i Det Europæiske Hus

Min mors fætter hed Carl Børge. Det var ikke altid lige let for ham, for han var heller ikke voldsom stor. Men det blev endnu værre, da *Flintstone* i tegnefilmene hver lørdag eftermiddag begyndte at spille bordtennis. For bordtennisbolden var et lille bæltedyr, der rullede sig sammen. Bæltedyret hed nemlig Carl Børge.

Så selvom Carl Børge både i virkeligheden og i tegnefilmene havde mange andre gode kvaliteter, var det ikke let at komme ud over andres forventninger, når de hørte navnet Carl Børge.

Det er lidt det samme med navnet *Det Europæiske Hus*. Langt de fleste tror, det har noget med EU at gøre og næsten er født i Bruxelles. Selvom det ligner lige så fjernt fra et "for eller imod EU" som Carl Børge fra en bordtennisbold...

Men i disse branding-tider er vi selvfølgelig nødt til at

tage problemet alvorligt. For vi har brug for, at der står et klart billede, når mennesker ser navnet *Det Europæiske Hus*. Nemlig at hjælpe med til at skabe rummelighed til alle - især de udsatte grupper i ethvert samfund.

Da foreningen blev stiftet blev navnet valgt, fordi det symboliserede *åbenhed, samarbejde og nabolskab* i det nye Europa efter murens fald i 1989. Det fælles hus, hvor vi har hver vor bolig, men hjælper hinanden, så vi alle kan få et bedre liv. Og hvor der er rummelighed for os alle.

Men ligesom Carl Børge ikke vækker mange minder i dag, så er oprindelsen for navnet *Det Europæiske Hus* også gledet ud i glemslen for mange. Selvom det stadig er et godt og smukt navn - og en rigtig god idé. Og gode navne skal man jo ikke bare skifte, fordi barnet er ved at blive en halv snes år.

Foreningen hedder altså fortsat *Det Europæiske Hus*. Vi ville bare gerne have et par "kalde-navne", vi kan sætte under og som kan give et klart billede af DEH's arbejde. Som f.eks.

Det Europæiske Hus
Hjælp til at magte eget liv

Har du et forslag til kaldenavn? Så send det meget gerne.

Det Europæiske Hus
The European House

Besøg hjemmesiden
www.europeanhouse.org

NYE MEDLEMMER TIL DET EUROPÆISKE HUS

INDMELDelse I DET EUROPÆISKE HUS

Fornavn: _____

Efternavn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____

By: _____

Telefon: _____

E-mail: _____

Foreslået af:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

**SEND TIL DEH, Uraniavej 18
1878 Frb. C
eller fax 3324 3736**

La Grande medalje d'or **Prahova Valley** **Pinot Noir Special Reserve 1999**

En meget velsmagende rødvin fra Dealu Mare Regionen i Rumænien. Vandt juryens guldmedalje ved verdensudstillingen i Bruxelles 2002.

Importeret af DAN-E-RO wine Co.

Sådan gør du

Du eller det nye medlem udfylder indmeldeskortet her på siden. Derefter sendes eller faxes indmeldelsen til Det Europæiske Hus. Vi sender så et velkomstbrev og et girokort til det nye medlem. For at gøre det så enkelt som muligt betaler det nye medlem kontingentet på 150 kr, som både gælder for resten af 2002 og hele 2003. Der er altså også en lille velkomstrabat.

Når vi har modtaget indmeldelse og kontingent, sender vi en flaske vin til dig for hvert nyt medlem.

Kampagnen for at få flere medlemmer fortsætter. Det Europæiske Hus har i dag lidt over 500 medlemmer og målet med denne kampagne er at blive det dobbelte antal: 1.000 medlemmer.

Det skulle kunne lade sig gøre: hver af os skal bare finde ét andet menneske, der gerne vil være med til støtte de svageste stillede grupper i Danmark og Østeuropa.

Et medlemskab af Det Europæiske Hus er også en god idé til jule- eller nytårsgave. Foreningen sender dig så en lille velkomstpakke, der er lige til at pakke ind.

Og det er en *mulighed* for dig til at få en guldmedaljevindende flaske rødvin fra Rumænien. *For hvert nyt medlem, du skaffer, modtager du 1 flaske Pinot Noir.*

Du kan læse mere om Det Europæiske Hus på hjemmesiden
www.europeanhouse.org
Her kan indmelding også ske direkte.

Det lykkes i Minsk

Med støtte fra EU's Tacis program har DEH i snart 2 år arbejdet med at opbygge et krisecenter for kvinder og børn i Minsk, Hviderusland (Belarus). Lene Petersen er projektleder og har kæmpet en brav kamp for at gøre krisecentret til virkelighed.

Som de fleste ved, er Hviderusland nok et af de sværeste lande at arbejde i som udenlandsk organisation. Og der er brugt langt flere kræfter, tid og penge på at få dette projekt op at stå. Men med Lene Petersen som indpisker og ildsjæl sammen med de dygtige og engagerede lokale medarbejdere er det lykkedes at skabe en indsats, der gør en forskel. Og som ikke kun er snak, men har haft de kriseramte kvinder med fra første færd.

I sommeren 2002 arbejdede krisecentret også med kvinderne i et lille kolonihavehus lige uden for Minsk

- Jeg ser krisecentret næsten som at opfostre et barn, fortæller Lene Petersen. Faktisk blev barnet allerede undfanget i 1996 og skulle have været bragt til verden i 1997. Men det blev en længere graviditet end forventet. Først i foråret 2001 kunne "babyen" fødes - og så var der 18 måneder til at få det på benene og selvhjulpen.

Idéen var at skabe et krisecenter for kvinder i Minsk, der socialt og psykologisk kommer i krise og har brug for et sted at være og støtte til at komme videre i deres liv. Projektet skulle være et modelprojekt for skabelsen af lignende krisecentre andre steder i Belarus.

Belarus - et land med problemer

Det er ikke let at være borger i Belarus. Slet ikke hvis man er kvinde og står i en krise. F.eks. steg volds kriminaliteten mod kvinder med 38,4 % i årene fra 1993 til 1996. I det hele taget er kriminaliteten vokset eksplosivt efter Sovjet tiden. Ligesom alkoholmisbruget fortsat er et enormt problem.

Politisk, socialt og økonomisk befinder Belarus sig i en svær periode, hvor mange mennesker kommer i klemme; for eksempel kvinder og børn pga. for eksempel mandens vold og alkoholmisbrug.

Af mange grunde er der ingen hjælp at hente for disse kvinder i dagens Belarus. Ikke fordi man ikke har en forståelse for sociale problemer. Som en tidligere Sovjet republik er socialpolitikken veludviklet, men det ligger lidt tungere med at gennemføre den i praksis. Der er simpelthen ikke ressourcer til det - og systemerne nok også lidt rustne. Men der er en klar forståelse for det sociale arbejdes store betydning for at hjælpe mennesker i en kritisk situation.

På samme måde som i Danmark tilbydes den meste hjælp gennem forskellige offentlige myndigheder. Der er ingen tradition for frivilligt socialt arbejde i foreningsregi. Og at opnå tilladelse til det er stadig en tung og svær proces.

Komplicerede familierelationer

Arbejdsbetingelserne for projektet har nogle gange været lidt specielle. Opstartsfasen var planlagt til 3 måneder, men kom til at tage 8 måneder. Og interessekonflikter mellem DEH og vores partnerorganisation i Belarus tog megen tid og kræfter. Men der blev fundet et grundlag for et fortsat samliv - for barnets skyld. Og egentlig er vi jo kun "sundheds-plejersker", der skal hjælpe projektet på vej og i god trivsel i de første år. De egentlige forældre er personalet i Kvinde Krise Centret (KKC).

- "Forældrene" har gjort et fremragende job under meget vanskelige betingelser, sagde Lene Petersen ved præsentationsdagen i Minsk den 1.10.2002. Barnet har ikke hele tiden haft et sted

Lene Petersen kan næsten ikke holde inde med superlativerne, når det gælder KKC's personale og deres seje indsats i det sidste år. Men det hører også med, at det nok ikke havde nyttet, hvis Lene Petersen havde kæmpet som en terrier for at komme igennem alverdens fortrædeligheder.

I dag er KKC struktureret og fungerer med fem funktioner: *shelter, selvhjælpsgrupper, rådgivning, træning og offentlig kantine*. Til dette er der 4 faste medarbejdere og 25 frivillige. Yderligere 75 frivillige i andre NGO'er er blevet trænet.

Barnet registreres og får et hjem

Efter mange måneders arbejde er det nu endelig lykkedes at få registreret KKC som NGO i Belarus. Som en af de første og eneste i år.

Og det har gjort det muligt formelt at etablere KKC hos et socialcenter i Minsk. Så nu består krisecentret af rådgivning og kontor på 60m², to lejligheder til shelter og en datsja (hus på 60 m²) med en grund på 200 m².

Med dette grundlag er der nu skabt en ramme for KKC's videre udvikling i Minsk og med skabelse af netværk ud i resten af landet. Især fordi der fortsat arbejdes ihærdigt og konkret med den direkte indsats i forhold til kriseramte kvinder.

Der har naturligvis været mange andre aktiviteter for at nå så langt med projektet, f.eks. kurser, PR for centret osv. Så vi kan roligt konstatere, at projektet er lykkedes - over al forventning!

Men det er stadig et skrøbeligt barn, fordi der efter 1.1.2003 skal findes midler til at fortsætte arbejdet og udviklingen. På den ene side forsøger KKC at gå ind i noget indtægtsdækket virksomhed. På den anden side er der brug for, at vi fortsat fra DEH er med til at finde og skabe muligheder for at fortsætte arbejdet i Belarus.

Projektet havde som mål:
75 kvinder i rådgivning
64 kvinder i selvhjælpsgrupper
12 kvinder og børn i shelter
MEN ALLEREDE NU HAR
300 kvinder modtaget hotline rådgivning
86 kvinder i rådgivning
50 kvinder i træning og/eller selvhjælpsgrupper

at være. Tit skete rådgivning og hjælp med himlen som loft og jorden som gulv. Bilerne i gaderne og bænkerne i parkerne har været møblerne. Men "forældrene" har klaret at yde en psykosocial rådgivning af høj kvalitet og på en måde som mange vesteuropæiske lande vil misunde. Personalet har været i stand til at møde kvinderne, hvor de er og i deres eget miljø. Og i praksis vist stor respekt og ligeværdighed.

DET EUROPÆISKE HUS
THE EUROPEAN HOUSE

Uraniavej 5
1878 Frederiksberg C

Telefon: 3324 3720
Fax: 3324 3726
E-mail: post@europeanhouse.org

Giro 424-6608

Bank: Reg 0258 - Kt. 2580063686

Redaktion af dette nummer: Henrik Haubro

To af "Ceausescu's børn" er blevet gift

Lise From har været til bryllup i Rumænien, hvor Dani og Mariana som de første unge i DEH's projekt blev gift. Her følger Lises beretning fra begivenheden.

Mariana og Dani blev gift den 14. september efter bedste rumænske traditioner.

Og for at sige det mildt – det er et stort arbejde at blive gift. Et bryllup varer hele dagen begyndende kl. 9 om morgenen, hvor alle landsbyens beboere (Motoci ca. 8 km udenfor Craiova, hvor Mariana og Dani skal bo indtil videre) kom og "kastede vand" på brudeparret. Derefter var der kaffe og kage til de ca. 100 gæster. Hvad det betyder at "kaste vand" ved jeg ikke – og jeg var ikke med, men efter sigende var der nogle af gæsterne, der måtte kifte tøj bagefter.

Mariana var hvid brud, som sig hør og bør – og meget genert over al den virak.

Kl. 13 foregik den borgerlige vielse hos Craiovas viceborgmester og hvor flere andre brudepar også blev borgerligt viet. Bryllupsværrelset (ca. 35-40 m²) var fyldt med Marianas og Danis gæster foruden et enormt presseopbud fra TV og aviser. Det er i sig selv opsigtsvækkende, at 2 mennesker der startede tilværelsen med at være "ikke eksisterende", dvs. uden rettigheder af nogen art, indgår ægteskab.

Derefter i kortege, der på bedste rumænske maner skete med hornet i bund, videre til den kirkelige vielse, der foregik ude i landsbyen. I den ortodokse kirke er der tradition for, at man står op under de kirkelige handlinger, dvs. også vielser, ligesom der heller ikke må være musikinstrumenter – kun den menneskelige stemme. Der må efter traditionen ikke være noget kunstigt, hvorfor f.eks. lys er af

bivoks og . Hvor den borgerlige vielse var forholdsvis hurtigt overstået var det en mere langsommelig affære med den kirkelige – ca. 1 time. Men meget højtideligt og bevægende. Udenfor kirken var der efterfølgende musik, sang og kædedans med bl.a. præsten og landsbyens beboere som tilskuere.

Så tilbage til Craiova til selve festen, der blev holdt på Park Hotel og med mere end 100 gæster. Masser af mad, drikke, musik, sang og dans – som vores sekretær på kontoret

sagde: "Til et rumænske bryllup spiser, drikker og danser man meget".

Så Mariana og Dani fik virkelig et bryllup der vil blive husket. Bryllupstøjet blev betalt med de bidrag (1200,00 + fra Vor-

dingborg), der kom fra Danmark i anledning af brylluppet .

Det at blive gift og blive fejret ved en stor fest, bidrager i allerhøjeste grad til at muliggøre det gode liv fremover for disse to unge på lige fod med andre unge der beslutter sig ægteskab.

Dani er ligeså beskyttende overfor sin brud som andre unge forelskede mænd og Mariana så beundrende på sin mand, ligesom alle andre unge forelskede piger. Med brylluppet synliggøres det for omverden (bl.a. ved hjælp af den tilstedeværende presse), at retten til et ligeværdig tilværelse også gælder "Ceausescu's børn". Hvilket også blev understreget af tilstedeværelsen af en halv snes udenlandske gæster fra Spanien, England og Danmark- alle DEH's samarbejdspartner gennem årene.

Også for alle os, der har kendt dem siden de flyttede ud fra Poiana Mare psykiatriske hospital og fulgt dem gennem årene i vores bofællesskaber, var det en stor dag – svært ikke at knibe en tåre, for det var jo også "vores børn", der blev gift.

Tilbage står, at der fortsat er brug for støtte fra Det Europæiske Hus' side. Der er ingen tvivl om, at det er det faste holdepunkt i Marianas og Danis tilværelse, med Firu Bogdan (værkstedsleder) som centrum).

Og mange tak til jer der sendte en gave til de unge. De blev meget glade og sender et kys.